

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 bani numărul 20.

Administrația, strada Gărei No. 25.

Abonamentul, 10 lei pe an.

Delegația Județiană

Drept rezultat al misiunii ce delegațiunea județiană a avut la M. S. Regele, Președintele delegațiunii D-l C. Pariano, a trimis d-lui P. Grigorescu, Directorul acestui jurnal, următoarea dare de seamă, căreia ne grăbim să-i face primul loc, spre asigurarea locuitorilor județului, mai ales că și noi am cerut acest lucru în numărul nostru trecut.

Eată' acea scrisoare:

Domnule Redactor,

Vă plângeți, ca în zadar descrieți dîlnic starea de lipsă a populațiunii Dobrogene; fiind-că nimeni nu vă aude, nimeni nu o compătimizește, nimeni nu voește să o ajute.

Ca membru al Delegațiunii Județiene, care era însărcinată a se prezenta M. Sale Regelui spre a-l subpune starea și desideratele locuitorilor: Vă pot încredința că am fost ascultați cu cel mai viu interes; că suntem în destul de compatimiți, și că se face totul spre a ne veni în ajutor.

Suma hotărîtă pentru acest județ, Domnule Redactor, va fi de 800.000 de lei.

Acești bani vor proveni din 300.000 de lei, împrumutul făcut de mult, pentru construirea Palatului Administrativ, care s'au găsit cu drept cuvînt, că mai pôtește aștepta pînă după aceasta lipsă, din 150.000 lei ce județul deja împrumutase pentru hrană și din 350.000 lei, pe care ministerul de interne, va permite să-l facem de la o casă particulară, care va

primi să fie platită în doi ani, treptat cu încasările fiscale.

Nu ni s'au putut da de o cantitate din banii adunați din închirierea locurilor destinate pentru plantații comunale; pentru că aceasta ar necesita multe formalități, care nu se pot împlini în scurtul interval ce ne rămîne pînă la epoca sămănatului. Sunt dator însă să declar că am întalnit și în aceasta privință, multă bunăvoință din partea Guvernului.

Am fost încredințat de Ministerul Domeniilor că toți acești bani există capitalizați la Cassa de consemnațiuni, și că se vor lua măsuri pentru activarea plantațiunilor prin sate; ba poate chiar ca efectuarea lor în parte, se va încredința județului.

O altă măsură nouă, este cea luată de Comisiunea zootehnică din care am onoarea să fac și eu parte; ia a hotărât în ce ne privește, din îndemnul d-lui Ministru de Domenii, ca să înființeze în primăvara aceasta, ca început, un deposit (la Tîrgul de vite Anadolchioi) de 10—15 armăsari de singe, care ca reproducători să serve la îmbunătățirea rasei cailor, într'o zonă ce va delimita comisiunea.

Acestea sunt măsurile ordonate pentru ajutoarele de hrană și semințe. Incasarea unora; efectuarea altora și împărțirea tuturor, atîrnă acum numai de la graba ce de sigur o va depune-o Pre-

fectura respectivă, în îndeplinirea formalităților necesare.

Delegațiunea Județiană d-nule Redactor, a mai avut nemăsurată fericire, de a interesa de aproape pe Majestatea Sa Regele și pe D-nul Ministru, și asupra stărei noastre politice și administrative.

Din faptele petrecute pînă acum, care sunt o probă viuă a adevărurilor spuse de delegațiune, mi se pare că îndoiala numai poate fi, precum și ca regimul excepțional, își va fi sfîrșit în curînd traiul, și că funcțiunile de act, se vor încredința toate pe viitor, numai acelor mai capabili și mai demni dintre funcționari.

Acestea sunt, d-le Redactor, în scurt, impresiunile și speranțele ce am cules din salatoria făcută.

Îmi îndeplinesc o datorie plăcută; rugându-vă ca să bine voii a le aduce prin jurnalul Dv. la cunoștința conjudețenilor mei.

Membru Delegațiunii, Pariano

„Puterea Lucrurilor“

„Mai avem o singură rază de speranță.

„Din oamenii cari au făcut România de astăzi trăiește încă unul, care ne poate opri să nu ne rupem gâtul în prăpastia către care ne duce nesocotitul guvern, ce-l avem la cârma țerei.

„Poate că va vedea pericolul și se va confirma atunci din nou a-

devăru' ca este mai înțelept să contăm în puterea lucrurilor de cât în cea a oamenilor."

Astfel închee, vorbind despre *Umilința țerei* în chestia împrumutului din urmă de 175 milioane. Importantul ziar din Iași *Era Nouă*, redactat de d-l Petru Misir, rectorul Universității de acolo.

Confratele din capitala intelectuală a țerei cunoaște de sigur destul de bine atât istoria politică contemporană a țerei, și împrejurările actuale, cât și pe bărbații cari joacă rolurile principale în conducerea destinului ei. Spunându-ne nouă, celor de la periferie, ca numai trăiește decât unul din oamenii cari au făcut România de astăzi, ne umple de desnadăjduire pe toți câți mai avem în suflet un sentiment patriotic, pe toți câți mai păstrăm iluziunea unui mare și fericit viitor al Patriei Române.

Scim că din bărbații cari au făcut Unirea Principatelor și restul faptelor mari până la 1866, numai e niminea în viață.

Mat știm că, din bărbații politici, cari compuneau Locotenința Domnească și ministerul de la 1866 a căror școală politică a pregătit Independența țerei și Regatul, numai e pe sena politică de cât unul sigur, cel mai tânăr dintre ministri de pe atunci, și ca acela i-a fost dat să-și închee cununa faptelor marețe, la care a luat parte, cu o panglică neagră, pe care sta scris: desbinarea fraților noștri de peste Carpați și decorarea calaului Românilor ardeleni.

Dar, în locul Bratienilor, Cătărgiilor, Cogălnicenilor și atâtor iluștrii patrioți ai generației trecute, școala politică lucrătoare de atunci n'a mai produs nimic? Numai e nici un ideal de urmărit? Numai e niminea din omenii fâștelor Principate Române, ai Desrebirei și Improprictarei, cari să-și fi format caracterul la școala veche,

românească, iar nu la cea de importanță, a oportunismului?

Ne uităm, scrutăm până în adâncul a tot ce șcim despre oameni și lucruri; examinăm toate evenimentele politice ce se succedă, și nu găsim de cât suflete imbatrinite înainte de vreme. S'au sters stejarii viguroși, umbroși, podoaba șesurilor și plaiurilor, adăpostul muncitorilor osteniți și dogoriți de arșița câmpurilor aurii ale țerei românești, și în locul lor răsăritau mărăciți ce nu apropiu nici umbresce trestie ce se culca sub ori ce adiere de vânt.

Și vântul ce bate peste țară este acel al stricaciunii. Din bataia lui trebuie să se ferească toți câți își iubesc curățenia trupului.

Confratele ieșan ne spune că mai este unul din cei cari au făcut România de astăzi. Dar când se va stinge și acesta, cum s'au stins atâtea glorie naționale? Cine sunt urmașii imeniți ai minlocui? Unde sunt urmașii crescuți în a „patrie cinstire“ pe care odinioară un Vacărescu o lăsa „mostenire“ urmașilor sei?

Nu-l vedem nicăieri.

Dacă cei doi, trei, tineri, cari își dispută acum onoarea de urmași ai gloriilor noastre trecute, pot fi ceva în viitor, se va ști că nu i-2 format nimenea, — școala politică ce se practică neproducând nimic bun — ci numai dorința nemăsurată a unora din ei de a deveni, deși atât de nepregătiți, ceea ce d-l G. Panu ne spune, la *Cercul studenților sociali* că a fost un Pit, la vârsta numai de 23 de ani deja șef de partid și prim ministru în Aoglia.

Dar, iar mă întorc și zic:

Românul nu piere. Să contăm în puterea lucrurilor.

NENOROCIT GUVERN

Nici nu se putea altminteri.

Incapacitatea, infierbintată de patima puterii, duse fatal la rușine.

Formațiunea hibridă de la guvern a isbutit, mai repede de cât credeam, că grămădească rușine peste rușine asupra numelui conservator, pagube morale peste pagubele materiale asupra statului.

Faptele de administrațiune ale acestor nenorociți, cari s'au năpustit laconi asupra succesiunii în Cătărgi, îndată ce începuse bătrânul să-și dea sufletul, sunt cunoscute și prea trist cunoscute țerei. Am trecut pe sub furcile tuturilor rușinilor: am văzut sânge și noroi; am văzut risipă și pungășie; am văzut prostie și fantaronadă; am văzut prăpastia falimentului; am notat de atâtea ori incapacitatea când ridicolă când odioasă a acestui guvern.

Credem că în fața Parlamentului. — ori cât de slabe sunt iluziile noastre în valoarea trupelor guvernamentale, — că la lumina controlului țerei legale, guvernul se va arăta mai îngrijat de interesele țerei, mai respectuos către bunul renume al Statului, mai puțin îndrăzneț în operațiuni ce ating demnitatea regatului.

Ne-am înșelat. Incapacitatea își are rădăcinile în inconștiență, inconștiența nu are scrupule.

Afacerea Hallier pune într-o lumină cadaverică acest guvern.

Cestiunea este cunoscută. Soluțiunea favorabilă întreprinzătorului înlăturat de la lucrările pōrtului Constanța și nefavorabilă statului român, soluțiunea nedreaptă, costisitoare și umilitoare, o soluțiune care, după simțimentul public, ar fi impusă de peste hotar cu ocaziunea contractării onerosului și rușinosului împrumut, — această soluțiune a fost îmbrățișată cu căldură de inteligența cîrmuitorilor țerei, dusă cu grabă în Parlament, cerându-se pe neînsușitate în urgență și punându-se chiar cestiunea de încredere în cabinet.

Am încercat noi să-i oprim de la comiterea acestei mari greșeli, care atingea demnitatea statului român. Li s'a dovedit cu cifre, că calculul lor era greșit, că argumentul economic era un pretext fără ființă că tot ce rămâne în picioare este neîncrederea întreprinzătorului Hallier, în justiția românească, neîncredere vizată astăzi de Parlament și ractificată mâine după propunerea miniștrilor de Coroană. Iar d. Carp rezumând discuția a pus fierul roș pe rană a adus aminte o altă rușine în contra căreia protestase și a căutat să convingă tînărul Parlament de nedemnitatea proiectului. Dar glasul d-lui Carp a răsunat

în pustiu. Majoritatea, speriată de d-l T. Ionescu care a pus cestiunea de încredere—și care ar fi dorit ca proiectul să se voteze chiar fără discentie, — s'a plecat, tristă dar disciplinată.

Un fenomen însă ciudat.

Când d. Carp a pus pecetea ne demnității pe acest proiect al guvernului, erau de față generalul Mann și leaderul majorității. Atunci se vede, că oamenii erau grăbiți să le treacă proiectul și nu simțiseră greutatea cuvântelor d-lui Carp.

A trebuit să treacă o noapte și ghiuăralul cu leaderul să fie convinși că șeful junimiștilor a fost neindurător cu guvernul, pentru că a doua zi, cu privilegiul zecimilor de percepție asupra contribuțiilor directe, să ne pomenească trăsând din semin. D-l Nicu Filipescu s'a arătat teribil cu... bieteul d-l Carp, Ier magnificul general, după ce l'a tăiat într'un sens, l'a mai tăiat și într'altul, declarând că convenția Hallier este un act patriotic.

Cum s'o fi oglindind în creierii acestui om patriotismul și demnitatea românească, — este o temă interesantă pentru psihologie.

Pentru noi, cari urmărim faptele și întâmplările politice de multă vreme, cari luăm partela viață publică de când unii dictatorii zilei erau prin kindergarten, de mult, de foarte mult nu s'a înfașat spectacolul unei așa de mari slăbiciuni, nepriceperi, pretențiuni, inconștiente și fanfaronade, ca aceasta pe care ni'l prezintă cabinetul actual.

Nedemn de a gira afacerile pe timpuri normale, el a devenit o calamitate pe aceste vremuri grele. De sigur că România n'ar fi suferit atâtea jungheuri, dacă soarta vitrigă nu'i-ar fi hărăzit, pe ast-fel de vremuri, îngrijitorii ca Mann, Cantacuzino, Fleva, Istrati.

Dar, dacă trebuie să răbdăm și să plătim, avem cel puțin dreptul să spunem celor ce ne cinstesc mândria statului, celor ce administrează atât de pacatos, celor cari vin în Parlament cu convenții ca a lui Hallier, că comit acte nedemne și aduc pată partidului conservator.

Constituționalul

INFORMAȚIUNI

Asupra expunerii situației județului făcută M. S. Regelul de membrii delegației consiliului județului Constanța,

în audiență de la 16 curent, audiența cerută și obținută direct de către delegație, Majestatea Sa Regele a rămas foarte afectat când l'a spus că sunt mulți țărani cari nu mănâncă de cât la două zile odată, și când M. S. a aflat că nimenea nu are un bob de sămânță pentru primăvară.

Dacă mizeria cumplită de la sate, descrisă de noi în atâtea rânduri și de rapoartele oficiale ale șefului județului, pe cât știm noi, n'a impresionat pe nimenea din domniile ministrilor, a trebuit totuși să ze găsească un om, un adevărat reprezentat al județului, d-l C. Pariano, care se înfruntă toate plăcerile ce'și cauza, să lucreze Memoriul și să meargă direct la M. S. spre a l' spune tot adevărul.

D-l Pariano nu s'a înșelat în speranțele ce avea. M. S. a ascultat plângerile delegațiilor cu obiectivitate și a promis că va sesiza consiliul de ministri în cea mai apropiată ședință; iar de rezultat, a două zi seara, s'a primit la prefectura telegrama, care convoca consiliul județian în sesiune extraordinară, spre a aviza la mijloacele de venire în ajutorul populației cu cele trebuincioase.

Consiliul județian este convocat pentru ziua de 15 Ianuarie, spre a vota un viiment venelnic a fondului de 300000 lei, împrumutul realizat deja, de vr'o 7 8 ani, pentru construirea palatului administrativ, cumpărându-se pentru acesta suma sămânța de împrumutat locuitorilor.

Consiliul este chemat a se mai pronunța asupra licitației pentru porumbul de hrană locuitorilor săraci, ce urmează a se ține în ziua de 8 Ianuarie pentru care d-l Prefect al județului a luat din vreme măsurile de ajutoare, cu din fondul de 150000 lei votat de consiliul în sesiunea sa ordinară din toamna anului acestuia.

Toate-s bune, numai ajutoarele să vie la timp; suferința fiind de nedescris în unele sate.

D-l Prefect s'a înapoiat din București Mercuri seara.

La primărie s'a împărțit în zilele de 21 și 22 curent bonuri pentru pâine, carne, cărbuni și bani la o sumă de săraci, mai mulți turci, tatar, țigani și țigance turcești mai cu seamă, cărora Dumnezeu să ne erte, nici Han-Tatar nu le mai poate lua socoteală de câte ori primesc. Am observat și anul trecut că ar fi fost bine ca ajutoarele aceeași familie fie în articole de subsistență, fie în

bani, să se distribuie în fața unui membru al comunității, care e presupus că cunoaște pe indivizi, dar cine ține socoteala de observațiile noastre?

Între dărnitorii de săraci, banca de scont din Constanța a trimis Primăriei suma de 300 lei. Dacă toate casele financiare ar oferi pentru bine faceri câte unu la mie din capitalul lor, cum a făcut banca de Constanța, câte suferințe nu s'ar alina prin toate orașele?

Subscripția publică a adus vr'o 1400 lei și 4 tone cărbuni, dăruți de d-l Hagi Kiriac.

D-l Prim-ministru G. Cantacuzino a căzut bolnav. Ziarele din București vorbesc despre apropiată rămănire a Ministerului; unele vorbesc chiar de schimbarea guvernului.

Subscrierea acțiunilor pentru brutăria generală din Constanța e aproape terminată. Vom reveni.

D-l P. P. Carp, șeful Constituționalilor a plecat pe timp de 15 zile la Berlin și Viena, spre a petrece sărbătorile lângă doi copii ai d-sale, cari sunt în aceste două orașe.

Camerile au luat vacanțe până la 10 Ianuarie. În sesiunea de până acum s'au votat și pus pe țară o sumă de biruri noi: 50% asupra lefurilor tuturor funcționarilor publici și comerciali, și asupra pensiunilor; 15 bani asupra kilogramului de zahar; 5 bani asupra litruului de petrol; patentele s'au marit până la 25000 anual asupra bancherilor; 50% impozit asupra venitului mobilier; 20% asupra succesiunilor directe și o zecime asupra dărilor directe; toate acestea socotindu-se că vor produce 15 milioane lei, dobândă anuală la împrumutul de 175 milioane contractat în timpul din urmă.

Comisiunea zootehnică, înființată la ministerul de domenii, sa întrunit Sâmbătă se prezidenția d-lui ministru, și a discutat cestiunea importantă a ameliorării rasei cailor la noi.

Comisiunea pusă în curent de lucrările făcute de d-l medic veterinar Filip, prin care a constatat o cantitate însemnată de epe în Dobrogea, unde rasa este atât resistentă, după cum s'a dovedit, și o lipsă completă de reproducători, a fost de părere că trebuie să se ia măsuri urgente pentru a se procura în primăvara aceasta, pentru Dobrogea, o cantitate de cel puțin zece armăsari, care să fie instalați la depozitul ce se înființează la Constanța, și să servească pentru co-

munele ce și vor face instalațiunea provizorie necesară pentru staționarea acestor armăsari.

Sângele anglo-arab, fiind recunoscut ca mai propriu pentru reproducerea cailor în Dobrogea și în Franța găsindu-se mai cu înlesnire armăsari de acest fel, a rămas ca ministerul să ia măsurile convenite.

Pentru constatarea și alegerea cailor tineri și a armăsarilor ce are astăzi ministerul de domenii în diferitele ferme și pepiniere, comisiunea a hotărât ca la 8 Ianuarie viitor să se viziteze depozitul înființat la Istrița, și unde vor fi concentrate toate produsele.

Caili destinați pentru reformă vor fi vânduți la licitațiune, oprindu-se pentru ferme și depozite numai armăsarul bun și epele recunoscute apte pentru reproducere.

În urma unor critici ce s-au adus lucrărilor efectuate de serviciul tehnic al județului, d-l Șef al serviciului, inginerul D. Bănescu, a cerut ministerului o anchetă, care s'a și făcut lucrărilor de d-l inginer Gr. Cerchez, membru al consiliului tehnic superior.

Publicăm de ocazitate resumatul raportului d-lui Cerchez, rămânând să revenim asupra acestuia când vom avea timp.

Eată acel resumat:

În resumat am găsit că lucrările făcute sub direcția d-lui Inger Bănescu, au fost executate în bune condițiuni, cu material de bună calitate, în conformitate cu planurile, devizele și situațiile definitive respective.

Am mai constatat că proiectele a acestor lucrări, au fost bine și cu competență întocmite, că executarea lucrărilor a fost bine dirijată, astfel că nu se poate aduce de cât laude d-lui Inger Bănescu, de modul cum conduce lucrările județului Constanța, care i s'au fost încredințate.

Inger șef Gr. Cerkez

Ceea-ce se petrece acum în a doua Capitală a Dobrogei, în Tulcea, dovedește că s'au reinviat timpurile satropiel unui fost prefect de acea mai amarnică memorie. Într-o bună noapte s'au spart geamurile la locuința Președintelui Tribunalului de acolo, fără ca autorul să fi fost descoperit până acum. Faptul s'ar fi întâmplat după condamnarea comisariului despărțirii respective la 15 zile închisoare de către Tribunalul de Tulcea.

În altă noapte d-l Petre Tănăsescu, dirigintele sucursalei Bănelei Naționale din Tulcea, fostul contabil la sucursala din Constanța, unul dintre cei mai liniștiți tineri, după cum toată inteligența de Constanța îl cunoaște, a fost sequestrat de agenții polițienești, venind de la o sindrofie dus și ținut mai multe ore la poliție.

Cunoaștem în destul pe acel tânăr; îl știm absolut incapabil de vr'o infracțiune, unde ar fi fost necesară intervenirea poliției ce însemnează acea arestare?

Dacă atacul nocturn, după condamnare nu e destul de sugestiv pentru deplina edificare a d-lui prefect al județului, cazul cu d. P. Tănăsescu e destul de isbitor spre a convinge pe șeful județului vecin că are o poliție selbatică, care ar trebui domesticită. Fi vom norocoși să auzim de așa ceva prin confratele Istrul din Tulcea? Încă ceva, rugăm tot pe acest onorat confrate să cânte și să ne spună: e adevărat că s'a închis școala particulară protestantă din Cogălnic? Lucrul ne interesează, fiind-că în școală comunală nu pot încăpea nici o patrimoniu copil care frecventează școlile din acel sat.

SPECIALITĂȚILE

Farmaciei ION BERBERIANU—Constanța

Goudron China Berberianu. Cunoscut fiind de toată lumea, atât efectele sigure ale goudronului în afecțiunile organelor respiratorii, cât și acelea ale cojei de china în contra maldiilor care produc slăbirea organismului, este natural ca *goudronul China Berberianu*, adică medicamentul ce conține atât principii activi ai goudronului cât și ai cojei de china,

să fie remediu cel mai sigur ce se poate întrebuința în contra tusei, catarhilor bronchiale și dejenic, bronhitei, astmel etc. Sticla 2 lei 50 bani.

Prafuri contra guturiiului «Berberianu». Facă prin simpla prisarea lor, guturiiul cel mai rebel să înceteze. Cutia 1 leu.

Hârtie chimică Berberianu. Este cel mai bun emplastru ce se poate întrebuința ecntra tuturor durerilor reumatismale ca: durerile de mijloc și de spate, dureri de șale, podagra, dureri de iritațiuni ale pieptului, nevralgi etc.; asemenea se mai poate întrebuința cu succes la arsuri, boale de rinichi, striviri, degerături, plăgi scrofulose, scurșituri etc. Ruoul 1 leu.

Untura de pește de Norvegia prospătă de anul acesta se vinde cu 4 lei (albă) și 3 lei 50 bani (galbenă).

Un bogat asortiment de *Parfumerie* și *Săpunărie* străină și indigenă.

Depozit central
Farmacia BERBERIANU—Constanța

ANUNȚURI

Sub-semnatul Farmacist cu onoare aduc la cunoștința onor. mele Clientele, că am transferat,

LA „MINERVA”

a D-lui KEFALA; în localul

Hotelului Continental str. Carol No. 127

în care local s'a aflat până acum firma G. P. Petheu, asigurând că voi expedia și de aci înainte cu cea mai mare îngrijire, prin care am putut câștiga în scurt timp încrederea onor. orașenilor ai urbei Constanța.

G. KAUFFMES

Calendare

Calendare

Calendare

Se găsesc de vânzare la Librăria „Română” Marin Pura. — Constanța

Oricine cumpără un

CALENDAR

primește GRATUIT un BILET de PREMIU participând prin tragere la sorți la mai multe obiecte

Clayton & Shuttlewort

BUCURESCI

117.—CALEA DOROBANȚILOR.—117

CRAIOVA

18.—STRADA BUCOVET.—18

MĂȘINE AGRICOLE